

ΟΜΙΛΟΣ ΦΙΛΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΠΑΣΤΕΡ

Συνδυασμός έρευνας & προστασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων – Περίπτωση έργου Actibio (FP7)

Κος. Ιωαννίδης Δημοσθένης
Ερευνητής ΕΚΕΤΑ/ΙΠΤΗΛ
djoannid@iti.gr

Σύνοψη Παρουσίασης

- ▶ Συνοπτικά το έργο «ACTIBIO»
 - Στόχοι, τεχνολογίες και πιλοτικές εφαρμογές
- ▶ Προστασία δεδομένων και ηθικά ζητήματα
 - Συμβουλευτική Επιτροπής Ηθικής
 - Συνεργασία με Τοπικές Ηθικές Επιτροπές
 - Γνωστοποίηση και Άδεια από Αρχή Προστασίας Δεδομένων
- ▶ Μελέτη περίπτωσης έργου “ACTIBIO”
 - Από την υποβολή της πρότασης στην υλοποίηση
- ▶ Συμπεράσματα

Έργο ACTIBIO

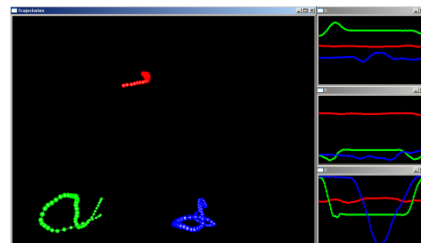
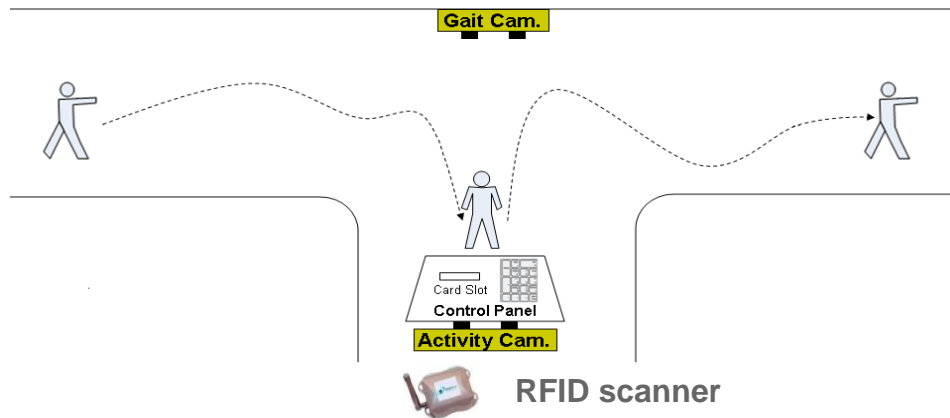
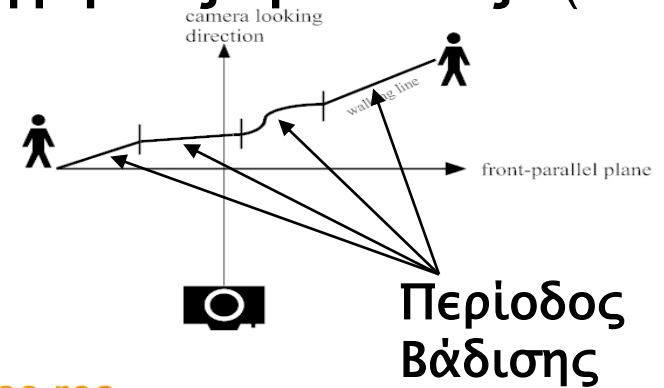
▶ Στόχος

- Ταυτοποίηση και ασφαλέστερη πρόσβαση σε χώρους υψίστης ασφαλείας με την χρήση καινοτόμων βιομετρικών χαρακτηριστικών
 - Αναγνώριση βάσει καθημερινής ανθρώπινης δραστηριότητας (activity-based recognition) με συνδυασμό πολλαπλών βιομετρικών χαρακτηριστικών (πρόσωπο, περπάτημα, ανθρωπομετρικά, κτλ)
- Αναγνώριση καταστάσεων στις οποίες ο χρήστης μπορεί να βρίσκεται σε κίνδυνο
 - Ενεργοποίηση συναγερμού με χειρονομίες/γκριμάτσες

Καινοτόμος συνδυασμός Βαδίσματος, Προσώπου και Δραστηριότητας

□ Αυθεντικοποίηση ατόμου με μη παρεισφρητικές μεθόδους (από απόσταση)

Original Sil. – Rotated Sil.

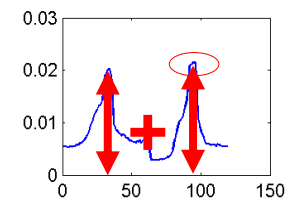
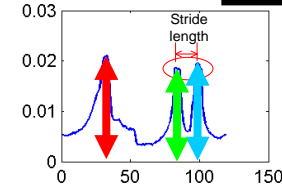
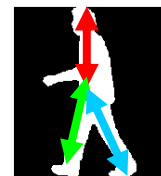

Ανθρωπομετρικά & Βιοδυναμικά Χαρακτηριστικά

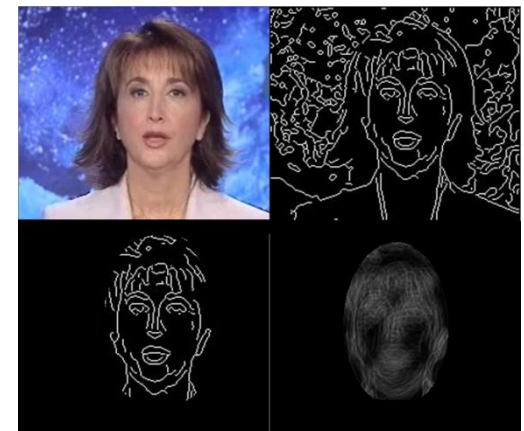
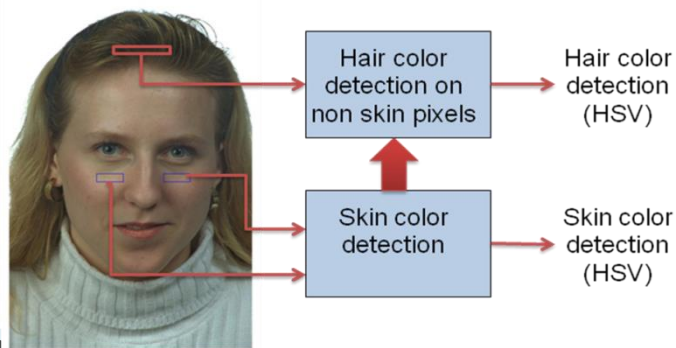
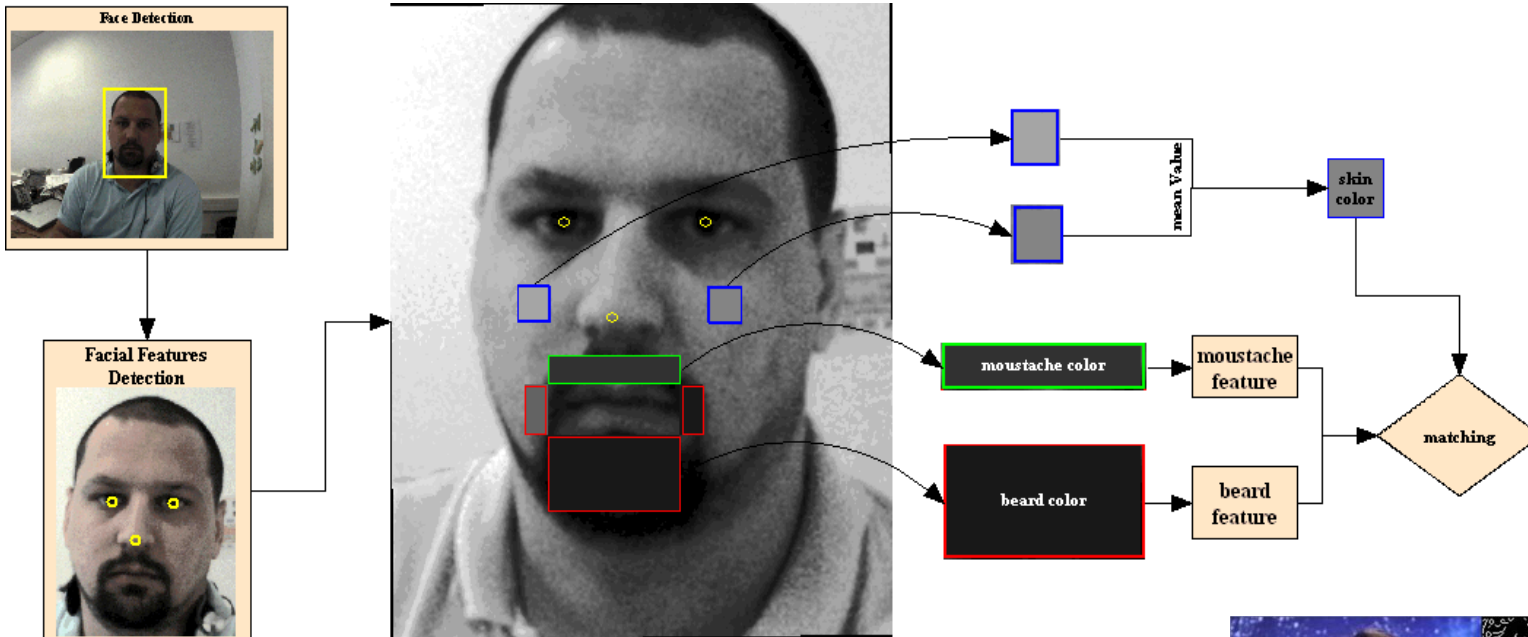
- ▶ Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα (EEG) και ηλεκτροκαρδιογράφημα (ECG)
- ▶ Ανθρωπομετρικά χαρακτηριστικά

enobio

Δυναμικά συμπεριφορικά χαρακτηριστικά & Χαλαρά βιομετρικά

Πιλοτικές Εφαρμογές

- ▶ *Αυθεντικοποίηση Οδηγών*
(χρηματοποστολές,
αποστολές φορτίων
υψηλής αξίας)
- ▶ Διαβαθμισμένη πρόσβαση
σε Κέντρα Ελέγχου &
Πληροφορικά συστήματα
υψίστης ασφάλειας
 - Gothard τούνελ
 - G4S Κεντρικός Σταθμός

Ηθικά και Κοινωνικά Ζητήματα βιομετρικών και συναφή τεχνολογιών

- ▶ Ανάγκη για φιλικές (μη παρεισφρητικές) προς το χρήστη και κοινωνικά αποδεκτές τεχνικές: π.χ. πρόσωπο, φωνή, υπογραφή, βάδισμα
- ▶ Μη διακριτικές αλλά κοινωνικά αποδεκτές: π.χ. αναγνώριση της ίριδας του ματιού, δακτυλικά αποτυπώματα, DNA, κτλ.
- ▶ Προβληματισμοί & Κοινωνικά ζητήματα
 - Απειλή του απορρήτου και της ανωνυμίας
 - Καταχρηστική χρήση των προσωπικών δεδομένων
 - Αυθαίρετη πρόσβαση στα δεδομένα & ενδεχόμενο δημιουργίας κοινωνιών επιτήρησης

Τρόποι προσέγγισης για εξάλειψη των προβληματισμών

- ▶ Περαιτέρω διάχυση για τα οφέλη από την χρήση αντίστοιχων συστημάτων, αντιστάθμιση σε σχέση με πιθανή απώλεια της ιδιωτικότητας σε συνάρτηση με την ασφάλεια
 - Φόρμες Συγκατάθεσης και Ενημερωτικά φυλλάδια
- ▶ Εγγύηση προστασίας από καταχρήσεις και αυθαίρετες ή κακόβουλες επιθέσεις
 - Υπεύθυνοι επεξεργασίας και διεθνείς πρακτικές ασφάλειας δεδομένων

Έρευνα & Ηθικά Ζητήματα

- ▶ Απαιτήσεις σε επίπεδο πρότασης & υλοποίησης
 - Συμμόρφωση με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές οδηγίες σε θέματα ηθικής, ιδιωτικότητας και προστασίας (ευαίσθητων) προσωπικών δεδομένων
 - Πρόβλεψη κατάλληλων μηχανισμών προστασίας κατά την διάρκεια του έργου
 - Σε πολλαπλά επίπεδα για διασφάλιση και ενίσχυση των μηχανισμών επιτήρησης στην διάρκεια και μετά το πέρας του έργου
 - Πρόβλεψη για ενημέρωση τελικών χρηστών και των εμπλεκόμενων φορέων για διασφάλιση της προστασίας προσωπικών δεδομένων

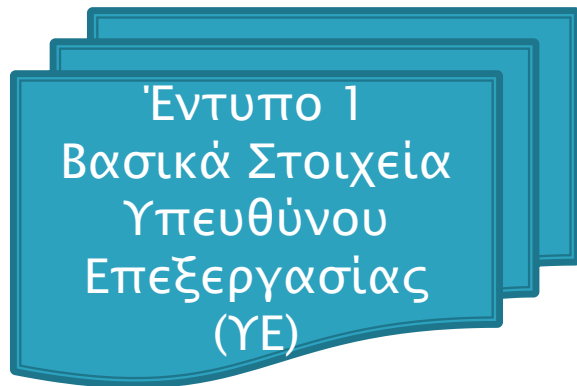
Συμβουλευτικές Ηθικές Επιτροπές (Ethics Advisory Board)

- ▶ Σημαντικές για την παρακολούθηση των δράσεων του έργου σε επίπεδο σύμπραξης
 - Ανεξαρτησία από την επιτροπή υλοποίησης του έργου
 - Συμμετοχή ειδικών στην θεματική περιοχή που πραγματεύεται η ερευνητική πρόταση
- ▶ Δεν υποκαθιστά Εθνικές ή Τοπικές Επιτροπές ηθικής και έχουν υποστηρικτικό ρόλο
 - Π.χ. Προετοιμασία Εγχειριδίου Ηθικής για το έργο και συνεχής παρακολούθηση στην πριν, κατά και μετά τις πιλοτικές εφαρμογές

Αρχή Προστασίας Δεδομένων

- ▶ Γνωστοποίηση & Αίτηση για άδεια
 - Με εξαιρέσεις -> [αρ. 7Α του Ν. 2472/1997](#).

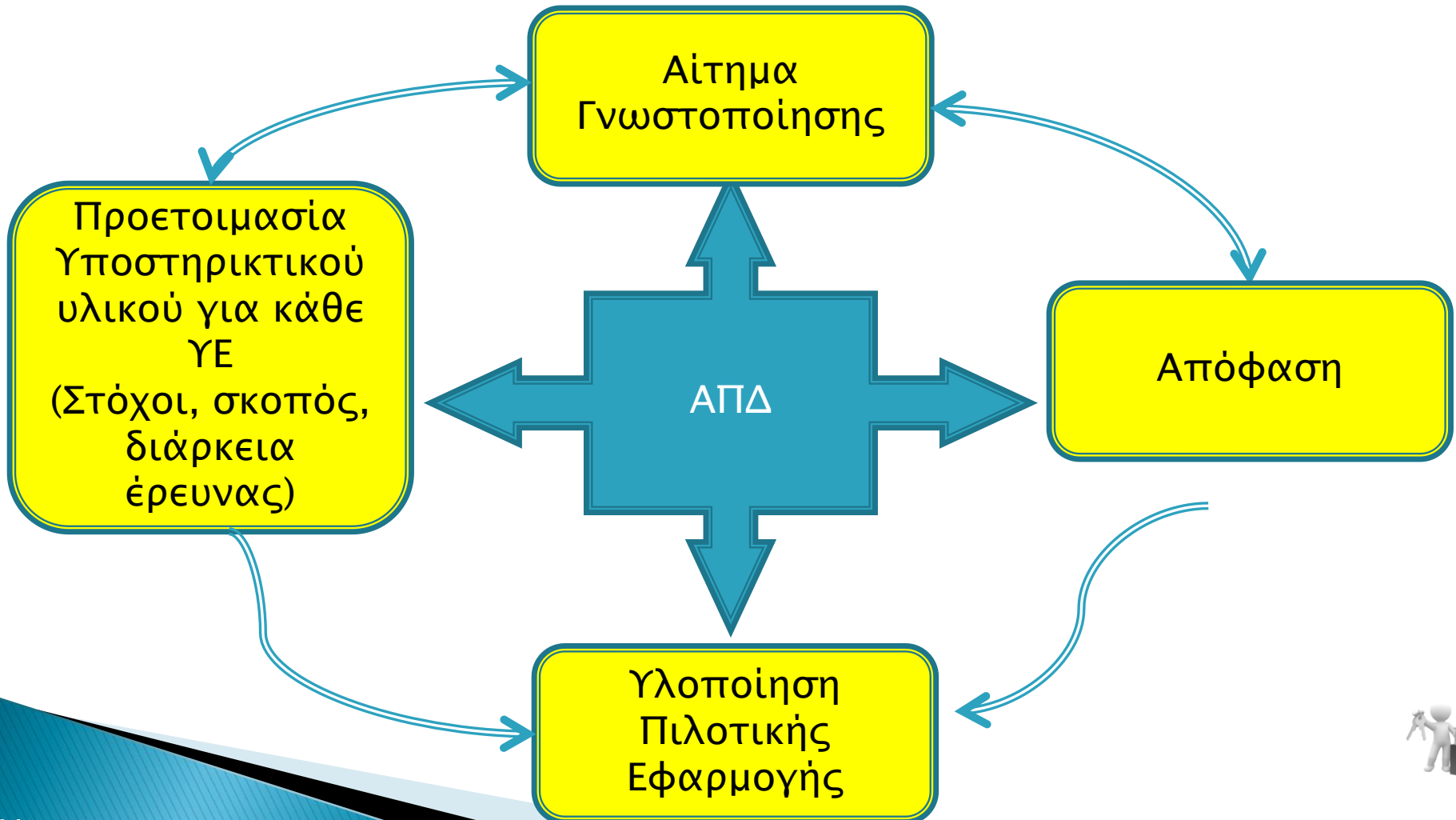
- Ηλεκτρονική υποβολή & Φυσική Υποβολή

Περισσότερα στοιχεία: www.dpa.gr

Μελέτη Περίπτωσης ΑΣΤΙΒΙΟ (I)

- ▶ Απόφαση ΑΠΔ, 57_2010
 - Εισηγητής κ. Αθηνά Μπούρκα

Μελέτη Περίπτωσης ACTIBIO (II)

- ▶ Πλήρης καταγραφή της «πειραματικής» δράσης
 - Λεπτομερής ανάλυση των προσωπικών δεδομένων που θα καταγραφούν προς επεξεργασία
 - Διάρκεια καταγραφών, τρόπος αποθήκευσης ΠΔ και διασφάλισης πρόσβασης μόνο από τους διεξάγοντες την έρευνα
 - Δυνατότητα επεξεργασίας από τρίτους (π.χ. άλλους φορείς του έργου) και διαδικασία
 - Κρυπτογράφηση καθώς και πρωτόκολλο καταστροφής μετά το πέρας της έρευνας

Μελέτη Περίπτωσης ACTIBIO (III)

- ▶ **Τεχνική περιγραφή** των συστημάτων που θα χρησιμοποιηθούν
 - Έμφαση στη χρήση αισθητήρων (κάμερες, κτλ) καθώς και άλλων συστημάτων που σχετίζονται με την καταγραφή προσωπικών δεδομένων.
 - Ακεραιότητα δεδομένων και τεχνικές ασφάλειας
- ▶ **Επιλογή συμμετεχόντων**
 - Ενημέρωση (ενημερωτικό φυλλάδιο, φόρμα συγκατάθεσης)
 - Μόνο αυτοί που θα δώσουν έγγραφη συγκατάθεση
 - Με δυνατότητα διακοπής σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας, χωρίς επίπτωση και άλλη υποχρέωση
 - Κριτήρια αποκλεισμού όπου χρειάζεται (ευαίσθητες ομάδες, υγιή άτομα, κτλ).

Μελέτη Περίπτωσης ACTIBIO (IV)

- ▶ Ενημέρωση ΑΠΔ για την καταστροφή των δεδομένων εντός χρονοδιαγράμματος (15 ημέρες)
 - Πρωτόκολλο καταστροφής από τον εκάστοτε Υπεύθυνο Επεξεργασίας
 - Η διάρκεια μπορεί να καθοριστεί ανάλογα και τον χρόνο που απαιτείται για την διεξαγωγή της αποτίμησης των αποτελεσμάτων

ΜΜΕ & Κοινωνικός Αντίκτυπος

- ▶ **Θετική Οπτική Γωνία**
 - Το βάδισμα είναι υπογραφή ασφαλείας (15/3/2009)
 - «Έχεις τικ στον ώμο; Σε λένε Κωνσταντίνο Μητσοτάκη» (18/9/2010)
- ▶ **Άλλη Οπτική Γωνία**
 - Πείραμα που θα καταγράφει την ανθρώπινη συμπεριφορά (18/9/2010)
 - Ένα ανατριχιαστικό πείραμα που αφορά στην πλήρη καταγραφή της παραμικρής κίνησης ενός εργαζόμενου που κάνει με το σώμα του και με το πρόσωπό του, στο χώρο δουλειάς, θα διεξαχθεί το επόμενο διάστημα στη χώρα μας και με την έγκριση της ΑΠΔ!

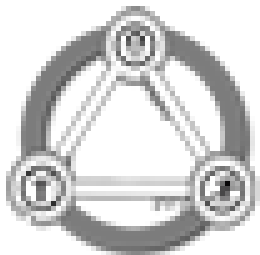
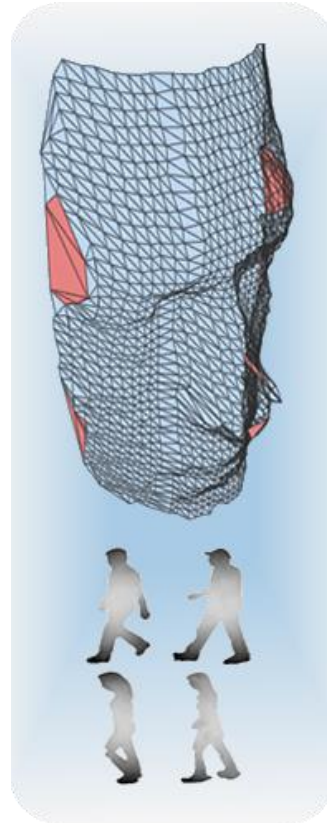
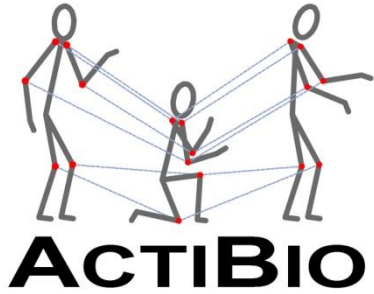
ΜΜΕ & Κοινωνικός Αντίκτυπος (II)

- ▶ **ΒΙΟΤΑΥΤΟΤΗΤΑ** (Ερευνητικό Έργο Συνεργασία 2011)
 - ΚΡΑΤΗΘΕΙΤΕ ΚΑΛΑ! Η ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΔΩΣΕ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΦΩΣ! ΗΡΘΕ ΤΟ ΣΟΥΠΕΡ ΣΑΡΩΤΙΚΟ ΦΑΚΕΛΩΜΑ ΜΕ ΤΗΝ “ΒΙΟΤΑΥΤΟΤΗΤΑ”. ΘΑ ΞΕΡΟΥΝ ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΘΑ ΠΗΓΑΙΝΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΤΟΥΑΛΕΤΑ!!!
 - Είσοδος σε εγκαταστάσεις υψίστης ασφαλείας αλλά... Τζέιμς Μποντ

Έρευνα & Ηθικά Ζητήματα

ΒΙΟΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

ΓΓΕΤ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΑΣΤΕΡ
INSTITUT PASTEUR HELLENIQUE

ΟΜΙΛΟΣ ΘΑΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΠΑΣΤΕΡ

EKT
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

